

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/1288
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

7/6459, 7/6460
7/6461, 7/6462
7/6463

20 MART 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27.01.2009 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-10938 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Antalya Milletvekili Tunca TOSKAY'a ait 7/6459 ve Bartın Milletvekili Muhammet Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/6460, Çanakkale Milletvekili Ahmet KÜÇÜK'e 7/6461, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/6462, 7/6463 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/6459 (2 Sayfa)
- 2) Görüş 7/6460 (2 Sayfa)
- 3) Görüş 7/6461 (3 Sayfa)
- 4) Görüş 7/6462 (1 Sayfa)
- 5) Görüş 7/6463 (1 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Muhammet Rıza YALÇINKAYA

Bartın Milletvekili

Esas No

: 7/6460

7/6460

2009 yılına ait tarımsal destek bütçesi 5.5 milyar YTL olarak açıklanmış, ayrılan bütçe ile tarımın ihtiyacını ve çiftçilerimizin desteklemesini beklemek şimdiden imkansızlaşmıştır. Tarım kanununun 21. maddesinde "tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde birinden az olamaz." ifadesi yer almaktadır. Yasaya uygun bir bütçe hazırlanması dahilinde, tarımsal destek bütçesinin, 2009 yılında 1.111.438 milyon YTL. olacağı tahmin edilen GSYH'nın yüzde biri olan yaklaşık 11 milyar YTL olması gerekirken, şimdi 5.5 milyar YTL.dir.

Ürün girdi fiyatlarında oluşan artışla ezilen çiftçimize, verilmekte olan tarımsal desteklemeler yeterli değildir. 2008 yılında 2007 yılı ürün girdi fiyatlarına göre ortalama yüzde 33'lük bir artış meydana gelmiştir. 2007 yılında kilogram başına DAP gübresinin girdi fiyatı 850 kuruş iken bu fiyat 2008 yılında 1 lira 900 kuruş olmuş, artış oranı yüzde 124'dür. 2007 yılında litre başına mazot'un girdi fiyatı 2 lira 350 kuruş iken, 2008 yılında 2 lira 820 kuruş olmuş, artış yüzde 20'dir. 2007 yılında kilogram başına buğday girdi fiyatı 461 kuruş iken, 2008 yılında 560 kuruş olmuş, artış yüzde 21' dir.

Üreticinin 2007-2008 yılları arası mazot karşısındaki satın alma gücündeki değişimine baktığımızda; 2007 yılında 5 lira 150 kuruş olan fındık fiyatıyla 2.19 litre mazot alınabiliyorken, 2008 yılında 4 lira 50 kuruş olan fındık fiyatıyla 1.60 litre mazot alabilmektedir. Alım gücü yüzde 27.2 azalmaktadır. Üreticinin 2007-2008 yılları arası gübre karşısındaki satın alma gücündeki değişimine baktığımızda; 2007 yılında 5 lira 150 kuruş olan fındık fiyatıyla 6.06 kg. gübre alınabiliyorken, 2008 yılında 4 lira 50 kuruş olan fındık fiyatıyla 2.37 kg. gübre alabilmektedir. Alım gücü yüzde 60.9 azalmıştır.

2009 yılı tarım destek bütçesinde mazot destekleri için ayrılan kaynak 583 milyon YTL. olup verilen 583 milyon YTL, çiftçinin mazot gideri olan 9,5 milyar YTL'nin yaklaşık yüzde altısını karşılamaktadır. Bu oran oldukça düşüktür.

2009 yılı bütçesinde gübre desteği için 737 milyon YTL. ayrılmış, sebze meyve için dekara 3 YTL, hububat alanları için 4.25 YTL ve endüstri bitkileri ve yağlı tohumlu bitkiler için 6 YTL. destek verilmesi uygun görülmüştür. Çay için bir dekada kullanılan gübre maliyeti 98 YTL. olmasına rağmen verilen 3 YTL lik desteğin maliyeti karşılama oranı yüzde 3'dür. Yani devlet bir dekar için 98 YTL gübre harcaması yapan çiftçiye, destekleme karşılığı olarak 3 YTL vermektedir. Bu oldukça düşük bir orandır. Aynı şekilde buğday için bir dekada kullanılan gübre maliyeti 40.2 YTL. olmasına rağmen verilen 4.25 YTL.lik desteğin maliyeti karşılama oranı yüzde 10.5'dir. Yine pamuk için bir dekada kullanılan gübre maliyeti 81 YTL. olmasına rağmen verilen 6 YTL.lik desteğin maliyeti karşılama oranı yüzde 7'dir. Diğer ürünlere de baktığımızda gübre desteğinin maliyeti karşılama oranları üzümde yüzde 4, zeytinde 3.5, fındıkta 4.6, çeltik ve mısırdaki 4, patatesteki 3, şekerpancarında 5, ayçiçeğinde 16 ve soya da yüzde 22'dir.

Rakamlardan da anlaşılacağı üzere çiftçiye verilmekte olan destekler maliyetlerin çok çok altında kalmakta, dünya da tarımda rekabet koşullarının zorlaştığı ve AB'ye uyum nedeniyle tarımsal desteklere ihtiyaç duyulan şu dönemde çiftçimiz perişan olmaktadır. Bu nedenle;

SORU 1-Tarım kanununun 21. maddesinde "tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde birinden az olamaz." ifadesi yer almaktadır. Yasaya uygun bir bütçe hazırlanması dahilinde, tarımsal destek bütçesinin, 2009 yılında 1.111.438 milyon YTL. olacağı tahmin edilen GSYH'nın yüzde biri olan yaklaşık 11 milyar YTL. olması gerekirken, şimdi 5.5 milyar YTL.dir.

Tarımsal Destek Bütçesinin Kanunun emrettiği oranlarda hazırlanmamasının nedenleri nelerdir? Bu şekilde kanunları hiçe saymış olmuyor musunuz?

SORU 2- Bu şekilde hazırlanan bütçenin tarımsal destekler için yeterli olmayacağı şimdiden anlaşılmaktadır? Bu durum çiftçiye gözden çıkarmak olarak algılanabilir mi?

CEVAP-1-2-2007 yılının son çeyreğinden itibaren tüm dünyada artan gübre fiyatlarına paralel olarak ülkemizde de gübre fiyatları artış trendi içerisine girmiştir. Ancak 2008 yılı ekim ayından itibaren dünya fiyatlarının düşmesine paralel olarak ülkemizde de gübre fiyatları düşmüştür. Geçen yılın aynı ayına göre A.Sülfat gübresi % 27, % 26 A.Nitrat gübresi %4 ve % 33 A.Nitrat gübresinin fiyatı da % 8 oranında gerilemiştir. Artan gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için Bakanlığımızca Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere ürün gruplarına göre değişen miktarda alan bazlı olarak 2005, 2007 ve 2008 yıllarında gübre destekleme ödemesi yapılmıştır. 2009 yılında da önceki yıllara göre önemli oranda artan miktarda ve bütçe imkânları çerçevesinde gübre destekleme ödemesi yapılacaktır. **2009 yılı için ayrılan kaynak 2008 yılına göre % 94 oranında artırılmıştır.**

Tüm Dünya'da artan ham petrol fiyatlarına paralel olarak, ülkemizde de mazot fiyatları artmıştır. Ancak ham petrol fiyatlarının 2008 yılının ortasından itibaren düşmesine paralel olarak ülkemizde de mazot fiyatları aşağıya çekilmiştir. Geçen yılın aynı ayına göre mazot fiyatı şu an % 5 oranında daha düşüktür. Artan mazot fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için Bakanlığımızca 2003, 2004, 2005, 2007 ve 2008 yıllarında Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda mazot destekleme ödemesi yapılmıştır. **2009 yılı için ayrılan kaynak 2008 yılına göre % 11 oranında artırılmıştır.**

SORU 3- Türkiye'de üreticinin bankalara olan toplam kredi borcu 2008 Haziran ayı itibariyle 11.9 milyar YTL'ye çıkmıştır. Yani ülkenin toplam tarım bütçesi olan 5.3 milyar YTL'nin 2 katı oranında, memleketin çiftçisi bankalara borçludur. Ülke nüfusunun üçte birini oluşturan tarım kesiminde, önümüzdeki aylarda sosyal bir patlama yaşanmaması için, çiftçilerin tarımsal kredi borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi ve KOBİ'ler gibi sıfır faizli kredi kullanabilme imkanı getirilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP-3- Soru ile ilgili T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nden alınan cevabi bilgi aşağıda yer almaktadır.

2008/13881 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve bu Karar'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2008/14074 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, 2008 yılı ilkbahar döneminde meydana gelen kuraklık nedeniyle Kararname eki listelerde yer alan illerde bulunan üreticilerin Bankamıza olan borçları 01.08.2008 tarihinden itibaren 1 yıl süre ile ertelenmiştir.

Ayrıca, üreticilerimize finansman ihtiyaçlarının karşılanması ve tarımsal üretimin geliştirilmesi amacıyla 2008/14489 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, kredi konularına göre % 0 ile % 13,125 arasında değişen oranlarda faiz uygulanmak suretiyle sübvansiyonlu kredi kullanılmaktadır.

Diğer taraftan, Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesaplarında izlenen kredilerin yeniden yapılandırılması hususunda Bankamız cari usul ve mevzuatına göre anapara borcunun cari faiz oranından 36 aya kadar, birikmiş faizlerin ise faizsiz 18 aya kadar taksitlendirilebilmesi ve faiz oranının temerrüt faizi oranından cari faiz oranına çekilebilmesi imkânı bulunmaktadır. Keza borcunu defaten ödemek isteyen üreticilere peşin ödeme indirimi yapılabilmektedir.